

عنوان مقاله:

رویکرد و روایت مورخان دوره نادر در قبال سلسله صفویه

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ نگاری، دوره 32، شماره 29 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

علی سالاری شادی - دانشیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات تاریخ فرهنگی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

مورخان رسمی اغلب بخشی از حاکمیت و نوشته های آن ها میین سیاست های نظام حاکم بوده و معمولاً می کوشند تا روایتی مطابق با نگرش های حکومت ارائه کنند. در این میان مورخان رسمی دوره افشاریه به دلیل پیچیدگی های سیاسی و مذهبی و درهم تنیدگی حوادث منجر به سقوط صفویه از جمله حکومت محمود و اشرف از پک سو و تحولات منتهی به ظهور نادر و رویکردهای خاص و متفاوت او در برابر صفویان از دیگر سو، در وضعیت بفرنجی قرار گرفتند که در مجموع روایت تاریخ و سقوط صفویان و موضع گیری نادر در قبال آن، برای آن ها دشوار بود. حال مسئله این است مورخان افشاریه در چنین شرایطی چگونه مناسبات نادر با میراث صفویه و مقابله جویی های وی با صفویان را روایت می کردند. به هر حال از سقوط صفویه تا شورای مغان مراحلی طی شد که مورخان سلسله افشاری را با چالش چگونگی روایت و رویکرد مواجه کرد. نگارنده با روش توصیفی تحلیلی می کوشد نحوه روایت مورخان افشاریه درباره صفویان را در آن شرایط پرمسئله ارزیابی کند. مقاله به این نتیجه می رسد که مورخان افشاری ناگزیر نسبت به دوره صفویه با دیده تردید و انقاد می نگریستند، زیرا نادر که تا حدی تصادفی با میراث دار صفویه یعنی طهماسب دوم همراه شده بود و همواره سودای عزل وی را در سر می پروراند و هر گاه اقتضا می کرد، صفویان را به چالش می کشید؛ بنابراین، مورخان افشاری ضمن تایید منوبات نادر و تاکید بر درستی عملکرد و استدلال وی در قبال صفویه، اغلب حاکمیت صفوی را محاکوم و سرزنش می کردند.

کلمات کلیدی:

مورخان، میرزامهدی خان استرآبادی، محمدکاظم مری، محمدحسن مستوفی، نادر، صفویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1756036>

